

ZATRUDNIENIE OBYWATELA UKRAINY

Prowadzący:

Piotr Sawicki
adwokat

stan prawny na dzień 18.03.2022 r.

AGENDA SPOTKANIA

SAWICKI
— WSPÓLNICY

KANCELARIA ADWOKACKA

1. ZATRUDNIENIE I POBYT OBYWATELA UKRAINY

- Wprowadzenie tymczasowej ochrony na mocy Dyrektywy Rady 2001/55/WE z dnia 20 lipca 2001 r.
- Ochrona czasowa cudzoziemców na mocy ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej - dla osób nieobjętych przepisami ustawy z dnia 12 marca 2022 r.
- Ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa z dnia 12 marca 2022 r. - warunki pobytu i zatrudnienia

2. OBOWIĄZKI KADROWE PRACODAWCY ZWIĄZANE Z ZATRUDNIENIEM CUDZOZIEMCA

3. OBOWIĄZKI PODATKOWE PRACODAWCY ZWIĄZANE Z ZATRUDNIENIEM CUDZOZIEMCA

4. SKUTKI NIELEGALNEGO POWIERZENIA WYKONYWANIA PRACY CUDZOZIEMCOWI

5. SEKCJA PYTAŃ

Wprowadzenie tymczasowej ochrony na mocy Dyrektywy Rady 2001/55/WE z dnia 20 lipca 2001 r.

W dniu 04 marca 2022 r. została wydana Decyzja Wykonawczą Rady (UE) 2022/382 stwierdzająca istnienie masowego napływu wysiedleńców z Ukrainy w rozumieniu art. 5 dyrektywy 2001/55/WE i skutkująca wprowadzeniem tymczasowej ochrony.

Decyzja Rady Unii Europejskiej jest wiążąca dla wszystkich państw członkowskich, oprócz Danii, która nie uczestniczy w przyjęciu ochrony czasowej, wobec czego nie można skorzystać z ochrony czasowej na terenie tego Państwa.

Decyzja wykonawcza wywołuje skutek bezpośredni - nie wymaga implementacji.

Wprowadzenie tymczasowej ochrony na mocy Dyrektywy Rady 2001/55/WE z dnia 20 lipca 2001 r.

W decyzji wykonawczej są podane liczby na dzień 1 marca 2022 r. - wtedy do Unii z Ukrainy przybyło przez Polskę, Słowację, Węgry i Rumunię ponad 650 000 wysiedleńców. W zależności od rozwoju konfliktu, według szacunków na moment wydania decyzji do Unii przybędzie potencjalnie od 2,5 do 6,5 mln wysiedleńców w wyniku konfliktu zbrojnego.

Natomiast obecnie ogólna liczba osób uciekających z Ukrainy przed wojną wynosi już ponad 3 mln.

Jaki jest cel wprowadzenia tymczasowej ochrony?

Artykuł 1 Dyrektywy Rady 2001/55/WE

Celem niniejszej dyrektywy jest uchwalenie minimalnych standardów przyznawania tymczasowej ochrony w przypadku masowego napływu wysiedleńców z państw trzecich, które nie mogą powrócić do państwa pochodzenia oraz wspieranie równowagi wysiłków Państw Członkowskich związanych z przyjęciem wysiedleńców i jego następstwami.

Czym jest tymczasowa ochrona?

SAWICKI
— WSPÓLNICY

KANCELARIA ADWOKACKA

Tymczasowa ochrona to szczególny rodzaj procedury, celem zapewnienia, w przypadku zagrożenia wystąpienia bądź rzeczywistego wystąpienia masowego napływu wysiedleńców z państw trzecich, którzy nie mogą powrócić do państwa pochodzenia, a których celem jest przyznanie natychmiastowej tymczasowej ochrony takim osobom, w szczególności, gdy uzasadnione jest przypuszczenie, że system udzielania azylu nie będzie w stanie udźwignąć ciężaru takiego napływu bez negatywnych skutków dla działania tego systemu, ze szkodą dla zainteresowanych i innych osób poszukujących ochrony.

**Do jakich kategorii wysiedleńców ma zastosowanie
Dyrektywa Rady 2001/55/WE i Decyzja wykonawcza
Rady UE 2022/382 z dnia 04 marca 2022 r. ?**

- a) obywateli Ukrainy zamieszkałych w Ukrainie przed dniem 24 lutego 2022 r.;
- b) bezpaństwowców lub obywateli państw trzecich innych niż Ukraina, którzy przed dniem 24 lutego 2022 r. korzystali z ochrony międzynarodowej lub równoważnej ochrony krajowej w Ukrainie; oraz
- c) członków rodzin osób, o których mowa w lit. a) i b).

Państwa członkowskie stosują również decyzję z dnia 04 marca 2022 r. do bezpaństwowców i obywateli państw trzecich innych niż Ukraina, którzy na dzień 24 lutego 2022 r. legalnie przebywali na terytorium Ukrainy na podstawie zezwolenia na pobyt stały wydanego przez władze ukraińskie, i którzy nie są w stanie w bezpiecznych warunkach powrócić do kraju pochodzenia.

Do jakich kategorii wysiedleńców ma zastosowanie Dyrektywa Rady 2001/55/WE i Decyzja wykonawcza Rady UE 2022/382 z dnia 04 marca 2022 r. ?

Za członków rodziny uznaje się następujące osoby, o ile rodzina znajdowała się już i przebywała w Ukrainie przed dniem 24 lutego 2022 r.:

- małżonka osoby, o której mowa w ust. 1 lit. a) lub b), lub też będącego stanu wolnego partnera tej osoby, z którym osoba ta pozostaje w stałym związku, jeżeli prawo lub praktyka danego państwa członkowskiego traktuje pary niepozostające w związku małżeńskim w sposób porównywalny do par pozostających w związku małżeńskim, zgodnie z jego prawem krajowym odnoszącym się do cudzoziemców;
- małoletnie i niepozostające w związku małżeńskim dzieci osoby, o której mowa w ust. 1 lit. a) lub b), lub dzieci jej małżonka, niezależnie od tego, czy urodziły się w związku małżeńskim, poza związkiem, czy są przysposobione;
- innych bliskich krewnych, którzy mieszkali razem jako jedna rodzina w czasie, kiedy wystąpiły okoliczności prowadzące do masowego napływu wysiedleńców, i którzy byli w tym czasie całkowicie lub częściowo na utrzymaniu osoby, o której mowa w ust. 1 lit. a) lub b).

Na jaki okres jest przyznawana tymczasowa ochrona?

Czas trwania ochrony czasowej wynosi początkowo 1 rok. Jeżeli sytuacja nie pozwoli na powrót do kraju pochodzenia, to ochrona czasowa może być przedłużana o 6 miesięczne okresy przez czas nie dłuższy niż 1 rok.

Tymczasowa ochrona kończy się:

- a) kiedy upłynie maksymalny okres trwania tymczasowej ochrony; lub
- b) w dowolnym czasie, na skutek decyzji Rady przyjętej przez kwalifikowaną większość na wniosek Komisji, uwzględniający wszelkie propozycje Państw Członkowskich przedłożenia wniosku Radzie.

Jakie są podstawowe zobowiązania Państw Członkowskich w stosunku do osób korzystających z tymczasowej ochrony?

- Państwa Członkowskie podejmują środki niezbędne w celu zapewnienia osobom korzystającym z tymczasowej ochrony dokumentów pobytowych obejmujących cały okres trwania tymczasowej ochrony. W tym celu zostają przygotowane odpowiednie dokumenty lub inne równoważne dowody.
- Sposób traktowania osób korzystających z tymczasowej ochrony przez Państwa Członkowskie nie może być mniej korzystny niż to zostało określone w dyrektywie.
- Państwa Członkowskie zapewnią, że osoby korzystające z tymczasowej ochrony posiadają dokumenty sporządzone w języku, który mogą zrozumieć i które w sposób jasny określają istotne dla nich przepisy odnoszące się do tymczasowej ochrony.

Jakie uprawnienia nadaje tymczasowa ochrona?

Artykuł 12 Dyrektywy Rady 2001/55/WE

Państwa Członkowskie udzielają, na okres nieprzekraczający okresu tymczasowej ochrony, zezwolenia osobom korzystającym z tymczasowej ochrony na podejmowanie działalności na własny rachunek lub pracy najemnej, z uwzględnieniem zasad obowiązujących w zawodach, jak również na korzystanie z możliwości edukacyjnych dla osób dorosłych, kształcenie zawodowe i praktyczne zdobywanie umiejętności zawodowych. Ze względu na określoną politykę na rynku pracy, Państwa Członkowskie mogą w tym względzie dawać pierwszeństwo obywatelom Unii Europejskiej oraz obywatelom państw związanych Porozumieniem o Europejskim Obszarze Gospodarczym, a także legalnie przebywającym obywatelom państw trzecich otrzymującym zasiłki dla bezrobotnych. Stosuje się ogólne prawa obowiązujące w Państwach Członkowskich w odniesieniu do wynagrodzenia, dostępu do systemu zabezpieczenia społecznego dla pracowników najemnych i prowadzących działalność na własny rachunek oraz innych warunków pracy i zatrudnienia.

Jakie uprawnienia nadaje tymczasowa ochrona?

Osoby korzystające z tymczasowej ochrony mają dostęp do:

- ryнку pracy.
- prowadzenia działalności gospodarczej.
- służby zdrowia,
- edukacji,
- świadczeń socjalnych.

Tymczasowa ochrona a wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej

- Tymczasowa ochrona nie przesądza możliwości przyznania statusu uchodźcy w rozumieniu Konwencji Genewskiej.
- Każde z Państw członkowskich może postanowić, że nie można równocześnie korzystać z ochrony czasowej oraz statusu osoby ubiegającej się o azyl, kiedy wniosek o azyl jest rozpatrywany.
- W przypadku gdy po rozpatrzeniu wniosku o azyl osobie kwalifikującej się lub korzystającej z tymczasowej ochrony nie zostanie przyznany status uchodźcy lub inny rodzaj ochrony, Państwa Członkowskie, umożliwiając takiej osobie rozpoczęcie lub kontynuację korzystania z tymczasowej ochrony przez okres do końca trwania tymczasowej ochrony.

Ochrona czasowa cudzoziemców na mocy ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

SAWICKI
— WSPÓLNICY
KANCELARIA ADWOKACKA

W Polsce w celu dostosowania się do przepisów unijnych zostało wprowadzone pojęcie “ochrony czasowej cudzoziemców”, o której mowa w Rozdziale 3 Działu III ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP (Dz.U. z 2021 r. poz 1108).

Art. 106 ust. 1

Cudzoziemcom masowo przybywającym do Rzeczypospolitej Polskiej, którzy opuścili swój kraj pochodzenia lub określony obszar geograficzny, z powodu obcej inwazji, wojny, wojny domowej, konfliktów etnicznych lub rażących naruszeń praw człowieka, można udzielić ochrony czasowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez względu na to, czy ich przybycie miało charakter spontaniczny, czy też było wynikiem pomocy udzielonej im przez Rzeczpospolitą Polską lub społeczność międzynarodową.

Ochrona czasowa cudzoziemców na mocy ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

Obywatele Ukrainy oraz ich małżonkowie, którzy przybyli bezpośrednio do Polski od dnia 24 lutego 2022 r. są objęci przepisami ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Pozostałe osoby, wskazane w dyrektywie Rady 2001/55/WE oraz decyzji Rady Unii Europejskiej dnia 04 marca 2022 r., które przybyły do Polski w związku z konfliktem na terytorium Ukrainy podlegają przepisom “ochrony czasowej cudzoziemców”, o której mowa w Rozdziale 3 Działu III ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP (Dz.U. z 2021 r. poz 1108).

Ochrona czasowa cudzoziemców na mocy ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

Art. 116

Cudzoziemiec korzystający z ochrony czasowej może wykonywać pracę bez zezwolenia na pracę lub wykonywać działalność gospodarczą na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Cudzoziemcowi, który korzysta w Polsce z ochrony czasowej, wydaje się zaświadczenie.

Odmowa skorzystania z ochrony czasowej

- Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców może odmówić korzystania z ochrony czasowej cudzoziemcowi, jeżeli:
 - popełnił zbrodnie przeciwko pokojowi, zbrodnie wojenną lub zbrodnię przeciwko ludzkości;
 - popełnił zbrodnię o charakterze niepolitycznym - poza terytorium Polski, przed przyjazdem do Polski;
 - dopuścił się czynów sprzecznych z celami i zasadami ONZ (Art. 1 oraz 2 Karty Narodów Zjednoczonych)
 - jego wjazd lub pobyt mogą zagrozić bezpieczeństwu państwa;
 - został skazany prawomocnym wyrokiem za taką zbrodnię, której charakter wskazuje, że jego obecność na terytorium Polski mogłaby stanowić zagrożenie dla jej obywateli.
- Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców odmawia korzystania z ochrony czasowej w formie decyzji administracyjnej.

Ustawa o udzielaniu cudzoziemcom ochrony a specustawa o pomocy obywatelom Ukrainy

Art. 2 ust. 8 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa - do ochrony czasowej, z której korzysta obywatel Ukrainy, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisów rozdziału 3 działu III ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (rozdział 3 działu III dotyczy tymczasowej ochrony udzielanej na podstawie Dyrektywy).

Art. 106 ust. 4 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej - przepisy niniejszego rozdziału mają zastosowanie w zakresie nieuregulowanym odrębnymi przepisami, które określają kategorie osób korzystających w Rzeczypospolitej Polskiej z ochrony czasowej.

Ustawa o udzielaniu cudzoziemcom ochrony a specustawa o pomocy obywatelom Ukrainy - kogo dotyczy?

<u>Ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy</u>	<u>Ochrona czasowa z ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP</u>
obywatele Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi;	obywatele Ukrainy, którzy przybyli do Polski nie bezpośrednio z terytorium Ukrainy, lecz z innego państwa w związku z działaniami wojennymi;
członkowie rodzin obywateli Ukrainy posiadających Kartę Polaka;	członkowie rodzin obywateli Ukrainy, którzy mieszkali w Ukrainie przed 24 lutego 2022 r. oraz pozostawali na utrzymaniu obywateli Ukrainy;
nieposiadający obywatelstwa ukraińskiego małżonek obywatela Ukrainy, o ile przybył on na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi.	bezpaństwowcy lub obywatele państw trzecich innych niż Ukraina, którzy przed dniem 24 lutego 2022 r. korzystali z ochrony międzynarodowej lub równoważnej ochrony krajowej w Ukrainie i członkowie ich rodzin.

Ustawa o udzielaniu cudzoziemcom ochrony a specustawa o pomocy obywatelom Ukrainy

SAWICKI
— WSPÓLNICY

KANCELARIA ADWOKACKA

Ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy

Osoba, której pobyt został uznany za legalny na mocy specustawy, i która wjechała na terytorium Polski na podstawie dokumentu nie będącego paszportem biometrycznym, podlega obowiązkowi rejestracji w dowolnym organie wykonawczym gminy celem nadania jej numeru PESEL.

Ochrona czasowa z ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP

Na żądanie osoby korzystającej z ochrony czasowej wydaje się zaświadczenie potwierdzające korzystanie z ochrony czasowej. Zaświadczenie to jest ważne do dnia, w którym upływa okres, na jaki udziela się ochrony.

Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa

- „*Ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa*” przewiduje wiele korzystnych rozwiązań związanych z pobytem i pracą obywateli Ukrainy na terytorium RP.
- Obywatele Ukrainy, którzy wjechali legalnie bezpośrednio do Polski od dnia 24 lutego 2022 r. i deklarują zamiar pozostania na terytorium RP, ich pobyt będzie uznawany za legalny w okresie 18 miesięcy od dnia 24 lutego 2022 r.
- Obywatel Ukrainy po 9 miesiącach pobytu w Polsce, a przed upływem 18 miesięcy od dnia 24 lutego 2022 r., będzie mógł złożyć wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy. Wniosek złożony przed upływem okresu 9 miesięcy będzie pozostawiony bez rozpoznania.

Jakich cudzoziemców dotyczy ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy?

- obywateli Ukrainy,
- obywateli Ukrainy posiadających Kartę Polaka wraz z najbliższą rodziną,
- małżonka obywatela Ukrainy, nieposiadającego obywatelstwa ukraińskiego,

którzy przybyli bezpośrednio na terytorium RP z Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terenie tego państwa, po 24 lutego 2022 r.

Wyłączenia ustawowe - art. 2 ust. 3 ustawy.

Obywatele Ukrainy a ochrona czasowa - z których przepisów korzystać ?

SAWICKI
— WSPÓLNICY

KANCELARIA ADWOKACKA

Na podstawie art. 3 ust. 6 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. obywatela Ukrainy, który bezpośrednio przybył do Polski po 24 lutego 2022 r., uznaje się za osobę korzystającą z ochrony czasowej.

Takiej osobie przysługują uprawnienia wskazane w ustawie, a nie stosuje się wobec niej przepisów z rozdziału 3 działu III ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Nadanie numeru PESEL obywatelowi Ukrainy

- Obywatelowi Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uznaje się za legalny na mocy specustawy o pomocy obywatelom Ukrainy, na podstawie wniosku złożonego w dowolnym organie wykonawczym gminy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, nadaje się numer PESEL.
- Wniosek składa się osobiście w siedzibie organu gminy na piśmie utrwalonym w postaci papierowej, opatrzonym własnoręcznym czytelnym podpisem, wypełnionym przez wnioskodawcę albo przez pracownika tego organu na podstawie danych podanych przez wnioskodawcę.
- W imieniu osoby nieposiadającej zdolności do czynności prawnych lub posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych ubiegającej się o nadanie numeru PESEL wniosek, składa jedno z rodziców, opiekun, kurator, opiekun tymczasowy, lub osoba sprawująca faktyczną pieczę nad dzieckiem.

Nadanie numeru PESEL obywatelowi Ukrainy

- Podczas składania wniosku o nadanie numeru PESEL pobiera się od osoby, której dotyczy wniosek, odciski palców.
- Organ gminy potwierdza tożsamość na podstawie dokumentu podróży, Karty Polaka lub innego dokumentu ze zdjęciem umożliwiającemu ustalenie tożsamości, a w przypadku osób, które nie ukończyły 18. roku życia, również dokumentu potwierdzającego urodzenie, i wprowadza dane do rejestru PESEL.
- Potwierdzenie tożsamości może nastąpić na podstawie dokumentu unieważnionego, jeżeli umożliwia on ustalenie tożsamości osoby.

Uzyskanie numeru PESEL oraz jednorazowe świadczenie pieniężne

- Możliwość uzyskania numeru PESEL w urzędzie gminy od 16 marca 2022 r.
- Wzór wniosku z tłumaczeniem na języki ukraiński i rosyjski dostępny na stronie Ministerstwa Cyfryzacji: <https://mc.bip.gov.pl/ogloszenia/wzor-wniosku-o-nadanie-numeru-pesel-w-zwiazku-z-konfliktem-na-ukrainie.html>
- Rejestracja osób, których wjazd nie został zarejestrowany na przejściu granicznym, w terminie 60 dni od daty wjazdu.
- Obywatelowi Ukrainy, którego pobyt na terenie RP uznawany jest za legalny i który został wpisany do rejestru PESEL, przysługuje jednorazowe świadczenie w wysokości 300 zł na bieżące utrzymanie.

Profil Zaufany

- W przypadku gdy wniosek o nadanie numeru PESEL zawiera:
 - 1) *adres poczty elektronicznej;*
 - 2) *numer telefonu komórkowego;*
 - 3) *zgode na potwierdzenie profilu zaufanego, o którym mowa w art. 3 pkt 14 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne*

minister właściwy do spraw informatyzacji automatycznie potwierdza profil zaufany dla osoby wnioskującej.

Dostęp do rynku pracy obywateli Ukrainy

- Ustawa przewiduje, że wszyscy obywatele Ukrainy, którzy legalnie przebywają w Polsce (*mają legalny status pobytowy w rozumieniu ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach lub ich pobyt jest uznawany za legalny na podstawie przepisów ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o ochronie obywateli Ukrainy*) będą mogli wykonywać pracę.
- Jedynym obowiązkiem pracodawcy będzie powiadomienie o tym fakcie miejscowego urzędu pracy w terminie 14 dni od dnia podjęcia pracy przez obywatela Ukrainy.
- Powiadomienie następuje za pośrednictwem systemu praca.gov.pl.
- Obywatele Ukrainy mogą rejestrować się w urzędach pracy oraz być uznanymi za osoby bezrobotne lub poszukujące pracy.

Identyfikator w systemie centralnym: nr dok. kod jednostki 14650

Nazwa urzędu pracy: Urząd Pracy Miasta Stołecznego Warszawy

**POWIADOMIENIE
O POWIERZENIU WYKONYWANIA PRACY
OBYWATELOWI UKRAINY,**

którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uważa się za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

POWIADOMIENIE KOREKTA POWIADOMIENIA

1. INFORMACJE DOTYCZĄCE PODMIOTU POWIERZAJĄCEGO WYKONYWANIE PRACY OBYWATELOWI UKRAINY

 organizacja osoba fizyczna

1.1. NAZWA / IMIĘ LUB IMIONA I NAZWISKO

Nazwa:

Imię:

Drugie imię:

Nazwisko:

Telefon:

E-mail:

1.3 DANE REJESTROWE

Numer NIP:

Numer REGON:

Numer KRAZ:

Numer PESEL:

2. INFORMACJE DOTYCZĄCE OBYWATELA UKRAINY

(1) Zgodnie z pisownią i alfabetem łacińskim w dokumencie podróży.

2.1 DANE IDENTYFIKACYJNE

Imię(1):

Drugie imię(1):

Nazwisko(1):

Płeć:

Data urodzenia (dd / mm / rrrr):

 Nie posiada numeru PESEL

Numer PESEL:

Obywatelstwo: Ukraina

2.2. DOKUMENT PODRÓŻY

Rodzaj dokumentu podróży lub innego dokumentu pozwalającego na ustalenie tożsamości:

Numer i seria dokumentu podróży lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość:

Państwo, w którym wydano dokument podróży lub inny dokument: Ukraina

3. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRACY POWIERZONEJ OBYWATELOWI UKRAINY

Data podjęcia pracy (dd / mm / rrrr):

Data powiadomienia (dd / mm / rrrr): 15 / 03 / 2022

Stanowisko / rodzaj pracy wykonywanej przez obywatela Ukrainy:

Nazwa i kod zawodu (wg grup elementarnych zawodów i specjalności zgodnie z obowiązującą klasyfikacją zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy dostępną na stronie <https://psz.praca.gov.pl/>):

Symbol PKD oraz opis wykonywanej działalności związanej z pracą obywatela Ukrainy:

Rodzaj umowy pomiędzy podmiotem powierzającym wykonywanie pracy, a obywatelem Ukrainy:

MIEJSCE WYKONYWANIA PRACY

Podać adres łącznie ze wskazaniem powiatu i gminy.

Kod pocztowy: , Województwo: , Powiat: , Gmina / dzielnica: , Miejscowość: , Ulica: , Nr budynku: / Nr lokalu:

Informacje dodatkowe o miejscu wykonywania pracy:

Imię: PIOTR, nazwisko: SAWICKI

SAWICKI
—
WSPÓLNICY

KANCELARIA ADWOKACKA

Prowadzenie działalności gospodarczej przez obywateli Ukrainy

- Obywatele Ukrainy, którzy legalnie przebywają w Polsce (*mają legalny status pobytowy w rozumieniu ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach lub ich pobyt jest uznawany za legalny na podstawie przepisów ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o ochronie obywateli Ukrainy*), mają możliwość podjęcia wykonywania działalności gospodarczej, na takich samych zasadach jak obywatele Polski. Uprawnienie to będzie przysługiwać, jeżeli obywatel Ukrainy uzyska numer PESEL.
- Jeżeli pobyt obywatela Ukrainy, który prowadzi działalność gospodarczą, przestanie być nielegalny, przedsiębiorca podlega wykreśleniu z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej.

Jak sprawdzić czy obywatel Ukrainy przebywa legalnie?

- Jeżeli obywatel Ukrainy, który w wyniku działań wojennych wjechał bezpośrednio na teren Polski od dnia 24 lutego 2022 r., jego pobyt uznaje się legalny w okresie 18 miesięcy od dnia 24 lutego 2022 r. Po 9 miesiącach od dnia wjazdu, obywatel Ukrainy może wystąpić o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy.
- Jeżeli obywatel Ukrainy, który od dnia 24 lutego 2022 r. uciekł przed wojną przez inne państwo Schengen do Polski, to korzysta z ochrony czasowej i wykonywać pracę w Polsce.
- Jeżeli obywatel Ukrainy przebywał na terytorium RP przed 24 lutego 2022 r. lub przybył do Polski nie w wyniku konfliktu (np. z innego kraju UE i przebywał w tym kraju w dniu wybuchu wojny), to podlega zasadom ogólnym. W celu przedłużenia pobytu w Polsce może złożyć wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy.

Świadczenia socjalne i pieniężne dla obywateli Ukrainy

- Obywatele Ukrainy i ich rodziny mają prawo dostępu do:
 - 1) **świadczeń rodzinnych**, o których mowa w ustawie o świadczeniach rodzinnych,
 - 2) **świadczenia wychowawczego**, o którym mowa w ustawie o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, jeżeli zamieszkuje z dziećmi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - 3) **świadczenia dobry start**, jeżeli zamieszkuje z dziećmi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - 4) **rodzinnego kapitału opiekuńczego**, o którym mowa w ustawie o rodzinnym kapitale opiekuńczym jeżeli zamieszkuje z dziećmi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - 5) dofinansowania **obniżenia opłaty** rodzica za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna, o którym mowa w art. 64c ust. 1 ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, jeżeli zamieszkuje z dzieckiem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
- Do tej pory cudzoziemiec miał dostęp do powyższych świadczeń **wyłącznie** w przypadku posiadania karty pobytu z adnotacją “dostęp do rynku pracy”.

Świadczenia socjalne i pieniądze dla obywateli Ukrainy

- Przesłanki do uzyskania świadczeń wynikających ze specustawy:
 1. Legalny pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
 2. Rejestracja wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez placówkę straży granicznej.
 3. Posiadanie numeru PESEL.

Obowiązki kadrowe pracodawcy związane z zatrudnieniem cudzoziemca

SAWICKI
— WSPÓLNICY

KANCELARIA ADWOKACKA

- Sprawdzenie dokumentu potwierdzającego uznanie za legalny pobyt obywatela Ukrainy w Polsce - np. pieczętka w paszporcie z datą wjazdu, zaświadczenie o wjeździe do Polski, powiadomienie z numerem PESEL.
- Sprawdzenia dokumentu uprawniającego cudzoziemca do legalnego pobytu w Polsce oraz jego ważności - np. zezwolenie na pobyt czasowy, wiza, ruch bezwizowy.
- Przestrzeganie wszystkich obowiązków wynikających z powierzania pracy, takich samych jak w przypadku polskich pracowników.
- Przechowywanie kopii w/w dokumentów w aktach osobowych cudzoziemca.
- Zawarcie umowy pisemnej oraz przedstawienie jej przed zawarciem cudzoziemcowi w języku dla niego zrozumiałym.
- Dostosowanie wynagrodzenia do kwoty nie niższej niż minimalnie obowiązującej.

Obowiązki podatkowe pracodawcy związane z zatrudnieniem cudzoziemca

- W przypadku zatrudnienia cudzoziemców-rezydentów podatkowych Polski, to na pracodawcach nie ciąży dodatkowe obowiązki, wszelkie rozliczenia odbywają się na zasadach takich samych jak obywateli Polski.
- Za polskiego rezydenta podatkowego uznaje się osobę, która posiada w Polsce centrum swoich interesów osobistych, czy gospodarczych lub przebywa na terenie RP ponad 183 dni w ciągu roku podatkowego (kalendarzowego). Wtedy jest nieograniczony obowiązek podatkowy, co oznacza konieczność rozliczenia w Polsce nie tylko dochodów z Polski, lecz również z innych państw (składając PIT-36 wraz z załącznikiem ZG w przypadku rozliczenia dochodów zagranicznych).
- Dla potwierdzenie rezydencji podatkowej pracownika warto poprosić go o przedstawienie certyfikatu rezydencji podatkowej lub podpisanie oświadczenie o rezydencji podatkowej.

Obowiązki podatkowe pracodawcy związane z zatrudnieniem cudzoziemca

- Cudzoziemcy, którzy są rezydentami podatkowymi innego państwa niż Polska, mają w Polsce ograniczony obowiązek podatkowym.
- W przypadku zatrudnienia na podstawie umowy o pracę co do zasady wystawia się PIT-11, natomiast w przypadku umów cywilnoprawnych jest możliwość wystawienia informacji IFT-1R.
- Organem właściwym do spraw nierezydentów podatkowych w woj. mazowieckim jest Naczelnik Trzeciego Urzędu Skarbowego Warszawa-Śródmieście.

Obowiązki podatkowe pracodawcy związane z zatrudnieniem cudzoziemca

SAWICKI
— WSPÓLNICY

KANCELARIA ADWOKACKA

Cudzoziemcy, którzy nie ukończyli 26. roku życia, podobnie jak ich polscy rówieśnicy, mogą skorzystać z tzw. zerowego PIT-u, znanego także jako ulga dla młodych. Jedynym warunkiem skorzystania z ulgi jest posiadanie przez cudzoziemca statusu rezydenta podatkowego w Polsce.

Skutki nielegalnego powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcowi

SAWICKI
— WSPÓLNICY

KANCELARIA ADWOKACKA

Jeżeli cudzoziemiec nie posiada dokumentu legalizującego pracę, a także nie jest zwolniony z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę (*np. student studiów zaocznych na polskiej uczelni nie jest uprawniony do pracy bez zezwolenia na pracę w przeciwieństwie do studenta studiów stacjonarnych*), a pracodawca zatrudni go bez wcześniejszego uzyskania zezwolenia na pracę lub oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy, to podmiotowi zatrudniającemu grozi kara grzywny od 1.000 zł do 30.000 zł.

Jeżeli podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi zostanie w ciągu dwóch lat ponownie skazany za nielegalne zatrudnienie obcokrajowca, będzie to stanowiło przesłankę do odmowy wydania na rzecz skazanego pracodawcy:

- zezwolenia na pracę,
- oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi,
- zezwolenia na pobyt czasowy i pracę.

Skutki nielegalnego powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcowi

SAWICKI
— WSPÓLNICY

KANCELARIA ADWOKACKA

Ponadto w przypadku zatrudnienia cudzoziemców, którzy przebywają w Polsce nielegalnie, tzn. nie posiadają ważnych tytułów (np. wizy lub zezwolenia na pobyt czasowy), które uprawniają ich do pobytu na terenie RP, podmiot zatrudniający podlega:

- karze grzywny do 10.000 zł,
- ograniczenia wolności lub
- pozbawienia wolności do lat 3.

Na wypadek kontroli Straży Granicznej lub Państwowej Inspekcji Pracy, pracodawca ma obowiązek wykazać, że cudzoziemiec posiada tytuł do wykonywania pracy (zezwolenie/oświadczenie) lub ma otwarty dostęp do polskiego rynku pracy, a także przebywa w Polsce legalnie.

Wobec powyższego bardzo ważne jest, aby w dokumentach kadrowych posiadać kopie aktualnych dokumentów cudzoziemca.

SAWICKI
— WSPÓLNICY

KANCELARIA ADWOKACKA

PYTANIA

SAWICKI
— WSPÓLNICY

KANCELARIA ADWOKACKA

Dziękujemy za uwagę

W przypadku jakichkolwiek pytań, pozostajemy do Państwa dyspozycji

kancelaria@sawickiwspolnicy.pl

Przygotowali:

- adwokat Piotr Sawicki
- doradca ds. migracji Liudmyla Bartkiv
- młodszy prawnik Dawid Stępniewski
- młodszy prawnik Kamil Dolniak